

Akademia Krakowska

Mikołaj Kopernik

Oś czasu

XIV

1364
założenie
Akademii
Krakowskiej

XV

1400
odnowienie Akademii
Krakowskiej

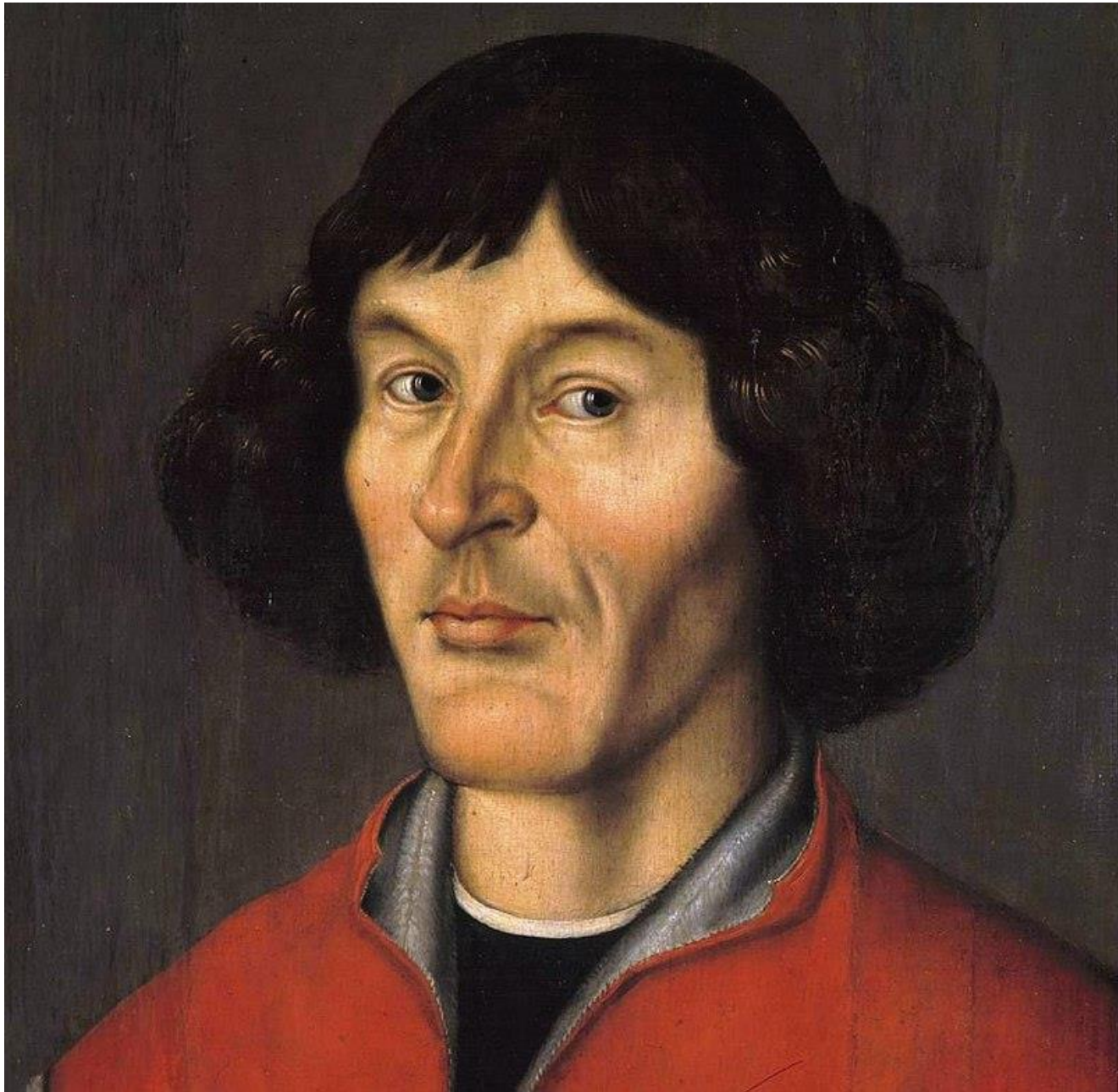
XVI

1473
narodziny
Mikołaja
Kopernika

1543
śmierć
Mikołaja Kopernika

Notatka z lekcji

1. Uniwersytet Jagielloński;
2. Życie żaków;
3. Odkrycie Mikołaja Kopernika;

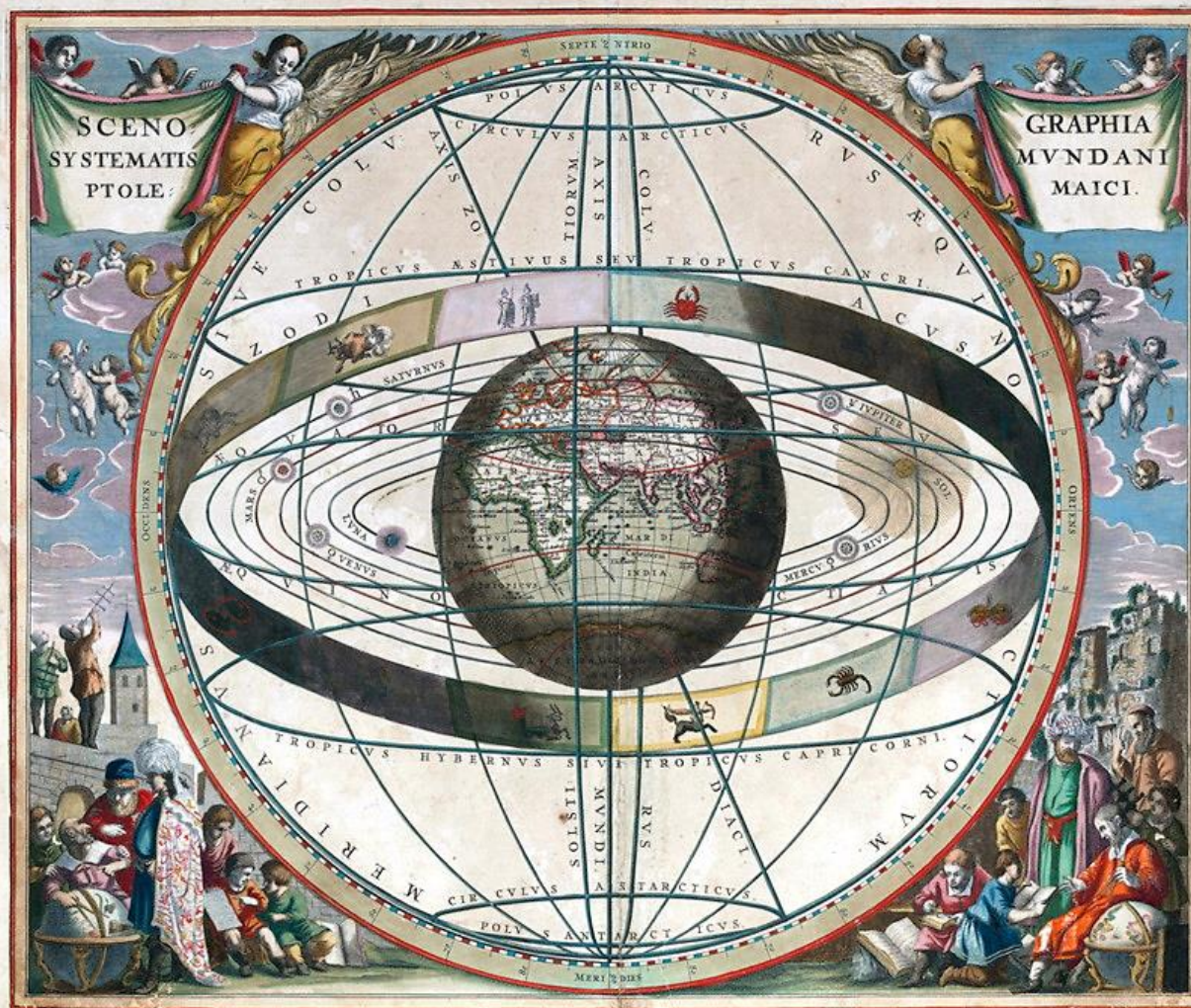

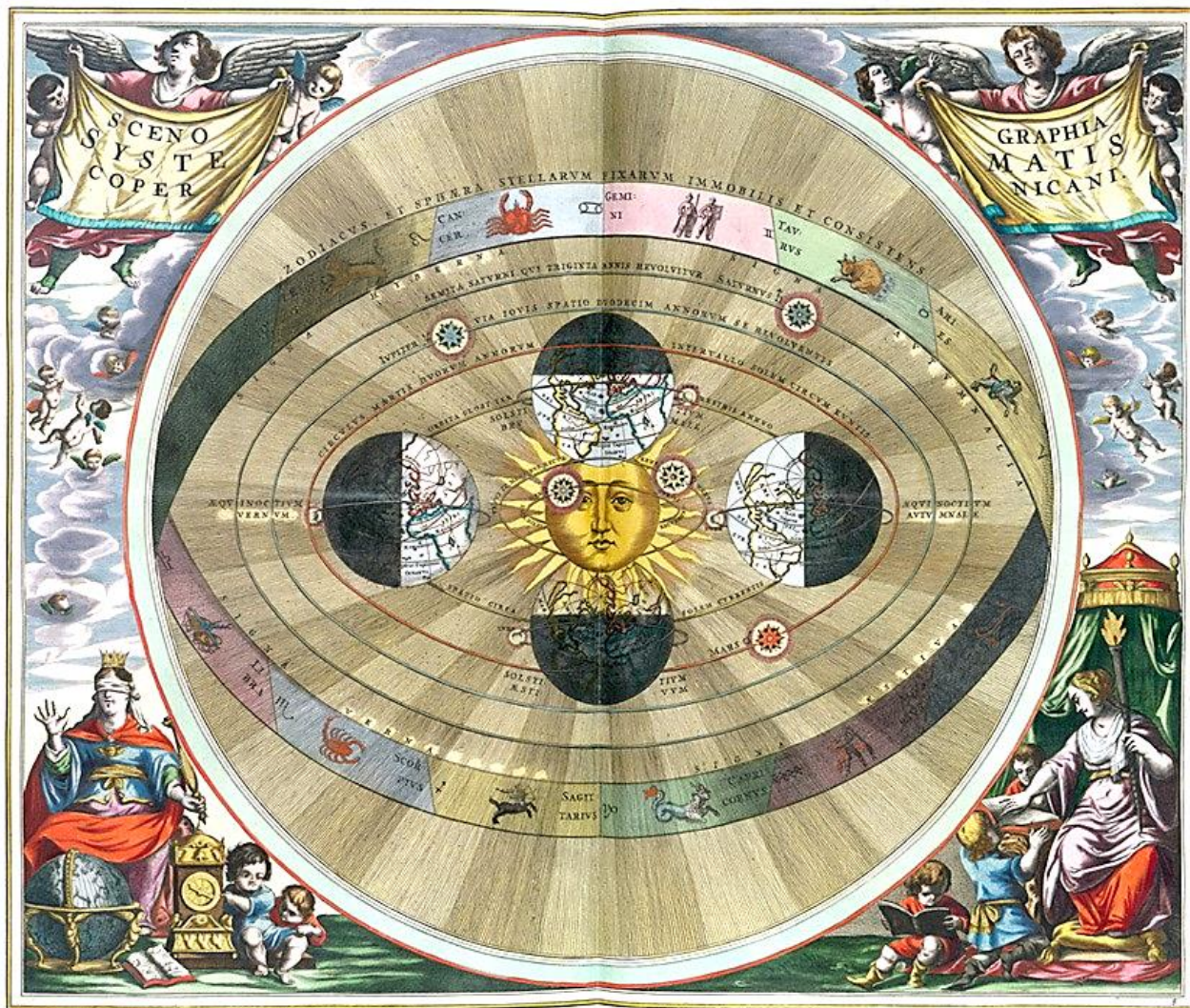
Rekonstrukcja twarzy Mikołaja Kopernika dokonana po odnalezieniu jego czaszki w 2005 r.

Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem, obraz Jana Matejki

Wyobrażenie wszechświata przed odkryciem Kopernika:
wokół nieruchomej Ziemi krążą Słońce, Księżyc i planety.
Ilustracja z 1660 r.

Wyobrażenie wszechświata po odkryciu Kopernika: wokół nieruchomego Słońca krążą Ziemia, Księżyc i inne planety. Ilustracja z 1660 r.

Jadwiga ratuje uniwersytet w Krakowie

- Królowa Jadwiga bardzo ceniła wiedzę i uczonych. Podjęła starania, by odnowić podupadły uniwersytet w Krakowie. Doprowadziła do utworzenia wydziału teologicznego.
- *...nakazała przekazać wszystkie klejnoty swoje, szaty, pieniądze, i wszystek sprzęt królewski na wsparcie dla nieszczęśliwych i na założenie naukowej wszechnicy w Krakowie...*

Jan Długosz

- Królowa nie zdołała jednak osobiście dokończyć rozpoczętego dzieła. Zaskoczyła ją przedwczesna śmierć. Wykonując jej testament, król Władysław Jagiełło doprowadził w 1400 roku do ponownego otwarcia Akademii Krakowskiej.

Fundacja Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Krakowie - ofiarowanie klejnotów. Piotr Stachiewicz

Akademia Krakowska

- Na obrazie - w środku - królowa Jadwiga wręcza akt darowizny i przywilejów biskupowi krakowskiemu Piotrowi z Rogalina. Biskupi krakowscy byli bowiem stróżami i opiekunami Akademii.
- Kronikarz Janko z Czarnkowa akt ten wpisuje do swej kroniki.
- Żaczek trzyma model Akademii.

Jan Matejko. Założenie Szkoły Głównej przeniesieniem do Krakowa ugruntowane. R.P. 1361–1399–1400.

Tak mogły wyglądać otrzęsiny krakowskich żaków. Rysunek z XXI w.

Przywileje nadane szlachcie przez Władysława Jagiełłę

- Przywileje nadane przez króla Władysława Jagiełłę:
 - czerwiński (1422 r.),
 - warcki (1423 r.).
- Gwarantowały one ograniczenie samowoli królewskiej w zakresie wymiaru sprawiedliwości, podstawą wszelkich działań musiał być wyrok sądowy.
- Statut warcki stał się podstawą rozwoju gospodarki pańszczyźnianej w Polsce.
- Przywileje: jedlneński (1430) i krakowski (1433) wzmacniały pozycję szlachcica, który nie mógł zostać uwięziony ani ukarany bez prawomocnego wyroku sądowego.

ZAPAMIĘTAJ

Akademia Krakowska

Dzięki królowej Jadwidze została odnowiona przez Władysława Jagiełłę (1400). Na cześć monarchów dziś nosi nazwę: Uniwersytet Jagielloński. W Akademii studiowali żacy, czyli studenci (tylko chłopcy). Uczelnia słynęła z wysokiego poziomu matematyki i astronomii.

Mikołaj Kopernik (1473-1543)

Był absolwentem Akademii Krakowskiej i polskim astronomem. Dokonał jednego z największych odkryć naukowych w dziejach: udowodnił, że to Ziemia z Księżycem i inne planety krążą wokół Słońca. Doszedł też do wniosku, że Ziemia obraca się wokół własnej osi.